

Salme 22.

En salme om Jesu lidelse, død og opstandelse, og om den velsignelse, som følger

Af diakon, Eskild Skov Særkjær

Salmen begynder med dette fortvivlede spørgsmål: 'Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig..? Med disse ord begynder Helligånden at udpensle Jesu lidelser, både for David - og for os. Det fortælles, at Luther var så grebet af denne salme, at han ikke kunne rive sig løs af den. Derfor ville han ikke forstyrres af nogen, mens han 'grundede over den for at forstå den'. Dét måtte selv de gamle profeter gøre. De grundede og grublede over at forstå det, de havde skrevet - specielt i sammenhæng med Kristi lidelser og al den herlighed, som skulle følge derefter - for dét var nemlig ikke deres egne ord, men Guds ord, som blev givet dem af Helligånden, står der i 1. Pet. 1:11-12.

Det er frem for alt Jesu lidelser, langfredagssalmen, vi har foran os. Det er den ikke blot, fordi Jesus citerede den ved slutningen af de sidste tre mørke timer på korset (Matt. 27:45f.), men også fordi, det er den mest intense beskrivelse af Kristi lidelser, der findes i bibelen. Ikke engang Es. 53 går så intens i dybden af det, denne salme indeholder.

De fleste salmer, som er skrevet af David, beskriver næsten alle i større eller mindre grad noget fra hans eget liv, men det gælder vistnok ikke denne salme. Den betragtes da også for at være en helt igennem messiansk salme, hvor Ånden har ført David, og dermed også os - ind til Jesu lidelse, korsfæstelse og død på Golgatas kors.

Som vi ved, kom det, der skete den dag, ikke som en overraskelse for Jesus, for det var beredt og forudset længe før, synden kom ind i verden. Jesus talte da også flere gange om dette overfor sine disciple, men de forstod ikke, hvad han mente! Heller ikke, da han lige før sin lidelse og død for vore synder, sagde: 'En dåb skal jeg døbes med, og hvor knuger det mig, indtil den er fuldbragt', Luk. 12:50.

Under hele sit jordeliv havde Jesus dette mål for øje; lige fra den dag, da han blev døbt i Jordanfloden, hvor han begyndte sin gerning, til den sidste dåb, hvor han gennem sin lidelse og død tog syndens straf på sig, og døde for alle.

Salme 22 beskriver denne lidelse. Den første del af salmen beskriver hans legemlige lidelser, og dernæst den åndelige. Salmen begynder med et skrig mod himmelen fra en sjæl, der er i nød.

"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Mit skrig til trods er frelsen mig fjern. Min Gud, jeg råber om dagen, du svarer ikke, om natten, men finder ej hvile', v. 2-3.

Jesus råber dette på korset efter, at der i tre timer har været mørke over hele landet, som dog intet at regne mod hans indre sjælmørke. Da de greb ham i Getsemane havde han sagt: 'Nu er det jeres time, og mørket har magten' (Luk. 22:53), og denne magt blev nu brugt til sit yderste, i mørkets had mod Jesu og hans frelsesværk.

Det viser denne salme til fulde. Det er netop dette, der presser nødråbet frem over Jesu læber: 'Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig'. Han havde taget vor skyld og straf på sig, og vi kan slet ikke fatte den byrde, det er at gøre netop dette.

Der kan også komme tider i et kristenliv, hvor den ene prøvelse afløses af den næste, og hvor vi også må skrigte til Gud, som vi læser det i disse vers. Mange kristne har oplevet en så dyb indre

smerte, at de føler sig forladt af Gud, og på denne baggrund tror de så, at han aldrig vil vise sig for dem igen; at de aldrig mere skal opleve Guds nåde og kærlighed, såvel som frelsens vished. De oplevede den gamle pagts troende også. I salme 89:47 spørger salmisten:

'Hvor længe vil du skjule dig, Herre, for evigt? Hvor længe skal din vrede lue som ild?'

Og, et andet sted:

"Mit håb til Herren er ude (dvs. borte)", Klages. 3:18.

Det er forfærdeligt at være i sådanne situationer, og vi kan da heller ikke give et ret eller fyldestgørende svar på lidelsens problem, for det kan kun Gud. Men, ud fra skriften ved vi, at i modsætning til Jesus på korset er vi ikke forladt af Gud, selvom vi måske nok kan føle det. Nogen kan fortvivlet spørge: 'Hvorfor tillader Gud, at det sker?' Vi ved det ikke! Vi er ikke Gud, så vi kan sige det. Men nogle gange løfter Gud dog sløret en lille smule, som vi skal se i de næste par eksempler:

Fx læste jeg engang læste om en kristen, som var så fokuseret på de store ting, der er sket i hans kristenliv, at Jesus gled i baggrunden. Så skete der det, at Gud fjernede al hans sikkerhed og glæde, og blev i stedet ført ind i nød og elendighed. Til sidst følte han sig fortabt, og da alt håb var ude, råbte han på Jesus. Og han løftede ham op og satte igen hans fødder på klippen. Da indså han, at det var Jesus, det hele handlede om, og ikke om egne oplevelser.

Et andet eksempel har jeg hentet fra heftet: 'Hvorfor forfølger du mig?' skrevet af Jan Vermeer. I den beskrives nogle sande beretninger fra den forfulgte kirke. På side 30 handler en af disse om to kristne kvinder. Den ene, som bliver kaldt Amira, blev fængslet i Iran, fordi hun troede på Jesus, og efter en tid fortalte vagterne hende:

'.. at hun var helt glemt af verden udenfor, og at hun ville komme til at dø alene. Hun begyndte at tro på det', s. 30.

Så var der en anden kristen kvinde, Hamided, som var kommet ud af Iran, og havde endda købt en billet til England, hvor hun ønskede at søge om asyl. Men så skete der noget, som fik hende på andre tanker:

"Pludselig blev hun overbevidst om, at hun ikke skulle rejse. Hun skulle tilbage til sit land og tjene Herren dér. Hamided rev billetten i stykker og vendte tilbage til sit Iran. Det varede ikke længe, før hun blev arresteret under en gudstjeneste. Det forvirrede hende. Havde Gud kaldt hende tilbage til dette? At gå direkte i fængsel? Havde hun ikke bedt Gud vise hende, hvorvidt hun skulle deltage i denne gudstjeneste? Hun havde den klare overbevisning, at Gud ønskede, at hun skulle møde andre kristne (dér). Men, i fængslet opdagede Hamided, hvorfor Gud havde tilladt dette at ske med hende. Ved en fejltagelse satte vagterne hende i den samme celle som Amira. Hun blev straks klar over, hvem Amira var. Der var jo blevet bedt så meget for hende i kirkerne. Forsigtigt fik Hamided kontakt med Amira og fortalte hende, hvordan kirken stod ved hendes side i bøn. Virkelig? sagde Amira. Jeg troede, at alle havde glemt mig! Priset være Herren, at han sendte dig til mig...".

Hvor er det godt, at selvom vi kan være i den dybeste nød, så ved vi, at Gud har styr på det, og hvem vi kan råbe på for at få hjælp. Her i disse vers fra salme 22 kan vi lære, at ligesom Jesus kan også vi klynge os til Gud, i al vor nød og svaghed. For han er hos os for at føre os igennem mørket, også selvom vi ikke kan se ham pga. mørket. Derfor kan vi sige: Du er min Gud, også selvom jeg ikke kan se dig lige nu.

Men, selvom vi kan have sådanne, eller lignende anfægtelser, som ovenfor beskrevet, kan vi alligevel ikke forstå dybden af, hvad Jesu råb på korset betyder. I Es. 53:12 står der om Jesus, at 'han udtømte sin sjæl til døden'. Dét skete, da han tog vor synd og straf på sig på Golgata. Mange mener, at Jesus muligvis har citeret hele salme 22, da han hang på korset - og han har i alle fald haft den i sine tanker, og har sikkert også derigennem fået hjælp til at stå igennem sine lidelser, efterhånden som det, som er beskrevet i den, kom til at ske, som vi fx kan læse det i vers 8-9:

"Alle, der ser mig, håner mig, vrænger mund og ryster på hovedet (og siger): Han har væltet sin sag på Herren; han fri ham og frelse ham, han har jo behag i ham".

Det er netop det, Jesus gennemlevede i disse mørke timer på korset, hvor han, forladt af Gud, var overgivet til mørkets magter. Han råbte om natten i Getsemane, og om dagen på Golgata. Hans store 'hvorfor' er mættet af navnløs smerte: 'Mit skrig til trods er frelsen mig fjern', læste vi. Vi hører intet i bibelen om, at Jesus klagede over sine legemlige smerter, selvom de selvfølgelig havde været forfærdelige; men dét at være forladt af Faderen, og dét at blive straffet for verdens synd - dét sprænger hans sjæl. Gud har jo overgivet ham i syndige menneskers hænder - til at blive korsfæstet. Hvorfor? Han blev gjort til synd for os! Han tog vore synder på sig! I Es. 53 forklares det på denne måde:

"Han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld; os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår. Vi for alle vild som får, vi vendte os hver sin vej, men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle", Es. 53:5-6.

I disse vers understreges det, at Jesu lidelse og død skyldes vore synder. På forskellige måde siges det tre gange i disse to vers: 1]: Han blev såret for vore overtrædelser; 2]: han blev knust for vor brødes skyld; og 3]: Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. I modsætning til Es. 53 bliver Jesu stedfortrædende lidelse og død slet ikke omtalt i salme 22. Her er temaet nemlig et andet; nemlig den personlige lidelse, han måtte igennem, da han hang dér på korset.

Tilsyneladende synes denne lidelse at være meningsløs. Kunne Gud ikke havde gjort det sådan, at Jesus døde med det samme? Ville Jesu lidelse og død for vores synd ikke være lige så fuldt gyldigt? Det tror jeg ikke, for så havde Gud ikke tilladt det. Det samme kan på en måde siges om de lidelser, vi har, eller kan komme til at opleve. Selvom vi ikke kan se formålet med dem, så står der skrevet, at Gud kender det hele og vil forvandle dem til sejr. Det er dét, Peter tager op i sit første brev, hvor han skriver:

"Da (engang i himlen) skal I fryde jer, selv om I nu først en liden stund, om så skal være, bedrøves i mange slags prøvelser (eller lidelser), for at jeres prøvede tro - som er langt mere værd end det forgængelige guld, der dog prøves ved ild, må vise sig at blive til pris og herlighed og ære, når Jesus Kristus åbenbares", 1. Pet. 1:6-7.

I dette lys, hvem har så mod eller lyst til at bede sig fri for at lide for ham her på jorden? For, i disse og mange andre vers i bibelen lover han jo at forvandle vore lidelser til herlighed og ære, om ikke før, så ved opstandelsen fra de døde. Kan det ikke tænkes, at evigheden vil åbenbare, at lidelsen trods sit meningsløse udseende alligevel var Guds måde at slibe en diamant på?

Enhver kristen, der har lidt, kan nok bevidne, at den har ført dem til større vækst og modning. Hebræerbrevets forfatter skriver fx, at

"al tugtelse (lidelser) synes vel i øjeblikket ikke at være til glæde, men til sorg, men siden giver den dem, der er opøvet ved den, en fredens frugt, retfærdighed", Hebr. 12:11.

Når dette er sagt til os, hvor meget mere kan det så ikke siges om Jesu lidelse og død? Som førnævnt, så var det at være forladt af sin Fader, det værste for ham. Det skete, for at vi aldrig skal opleve det samme. Men, selvom Jesus blev forladt af sin Fader, så slap han ham ikke. For ham er Gud er stadig 'min Gud', og netop derfor opgav han ikke. Det gjorde, at han ikke gav efter, da mange af dem, der stod rundt omkring ham hånede og spottede ham, og sagde:

"Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse. Han er jo Israels konge! Lad ham nu stige ned af korset, så vil vi tro på ham. Han har sat sin lid til Gud; lad ham nu udfri ham, hvis han har velbehag i ham, han har jo sagt: Jeg er Guds Søn", Matt. 27:42-43.

Tidligere havde Jesus råbt til sin Fader om alt dét, der ventede forude, og som nu kom nærmere og nærmere, med ordene:

"Nu er min sjæl forfærdet, og hvad skal jeg sige? Fader, frelse mig fra denne time! Dog, derfor er jeg kommet til denne time", John. 12:27.

Ja, det var jo derfor, han var kommet til denne time; en forfærdelig byrde var blevet lagt på ham; det var byrden og straffen for hele verdens synder. Vi kan slet ikke sætte os ind i den smerte, der ligger bag hans 'hvorfor', eller bag disse ord: 'mit skrig til trods er frelsen mig fjern' (ordret: Hvorfor er du så langt væk fra at hjælpe mig?).

Men, trods sine mange lidelser og mørke anklager han ikke sin Fader, men bekender sin tro og sin vished - og siger:

'Og dog er du den Hellige, som troner på Israels lovsange', siger han, vers 4.

Denne bekendelse betyder, at han holder fast ved, at hans Fader er den Hellige, og dermed også den, der er uangribelig, retfærdig og trofast i al sin gerning. Det betyder også, at selvom Gud ikke straks griber ind, betyder det ikke, at han ikke er med i det. Det er også til en stor trøst for os. Derfor opfordres også vi til at prise Gud midt i vore trængsler. Det er det, der menes med, at den hellige Gud troner på Israels lovsange, som også inkluderer vore lovsange. Det synes nok at være et skrøbelig fundament at sætte sin trone på, og dog er det sandt.

Der er grund til at takke Gud, også selvom det ser så mørkt ud. Et vidnesbyrd på dette gives i de næste par vers, som omhandler Israels historie, og Guds store trofasthed og hjælp/frelse:

"På dig forlod vore fædre sig, forlod sig, og du friede dem; de råbte til dig og frelstes, forlod sig på dig og blev ikke til skamme", v. 5-6.

Tre gange nævnes det, at de forlod sig (dvs. stolede) på Gud - et godt udtryk for den tillid, som mennesker har, når de tager sin tilflugt i ham. Hvor er det godt at læse i bibelen og vide, at han altid hører de troendes råb og bønner. Og, ligesom de gengang oplevede, at Gud friede dem ud, når tiden var inde, således vil han også gøre det i dag - for han er altid den samme. Derfor kan også vi være vis på, at "han, som har hjulpet hidindtil, han hjælper nok herefter", som Grundtvig har formuleret det i en af sine salmer.

De ord, vi lige har set på i vers 5-6, er virkelig også til trøst og opmuntring for os, som de var for Jesus, da han hang på korset. Og som fædrene ikke blev til skamme, når de i deres nød råbte til Gud, således blev Jesus det heller ikke. I Luk. 22:43 kan vi læse, at Jesus var forfærdet over den byrde, der blev lagt på ham, og bad til sin Fader om at bliver fri for at gå den tunge vej, hvis det var muligt - men nej! Han måtte dø for verdens synd, og derfor kom Gud og hjalp ham på en anden måde. Der står, at

"En engel fra Himmelen viste sig for ham og styrkede ham".

Jesus blev bønheørt! Han fik tilsyneladende ikke det, han bad om, og det får vi heller ikke altid. Men han fik noget, der var vigtigere: Han blev friet fra sin angst for at gå korsets vej, og dermed gøre Guds vilje. Derfor siger han et andet sted: 'Jeg er kommet for at gøre din vilje, min Gud'. Det var dét, der gjorde, at han ikke gav efter, da fristelsen til at stige ned fra korset var på sit højeste. Vi har allerede set de næste vers, som beskriver dette, og springer derfor frem til vers 15-18, hvor Jesus siger:

"Jeg er som vand, der er udgydt, alle mine knogler skilles, mit hjerte er blevet som voks, det smelter i livet på mig; min gane er tør som et potteskår, til gummerne klæber min tunge, du lægger mig i dødens støv. Thi hunde står omkring mig, onde i flok omringer mig, de har gennemboret mine hænder og fødder. Jeg kan tælle alle mine ben; med skadefryd ser de på mig".

Her er det døden selv, der slider i ham for at sønderrive ham, og fordi Gud har lagt al verdens synd på ham, får den lov til det. Ellers kunne døden aldrig havde rørt ham, for 'hvem af jer kan overbevise mig om nogen synd?' havde han spurgt sine anklagere. Han havde ingen synd, og derfor

havde døden ingen magt over ham. Men, her på korset havde døden, hvor Jesus bar verdens synd på sig, fået sin chance til at opluge ham.

David skrev om dette næsten 1000 år, før det indtraf. I vers 17, hvor Jesus siger, at 'de har gennembort mine hænder og fødder', da beskrives en henrettelsesmetode, som først kom i brug af romerne langt senere. Dette er endnu et vidnesbyrd om, at David var inspireret af Guds Ånd til at skrive netop det, der står skrevet - for det er jo alene Gud, der kan forudse og forudsige det, der kommer til at ske, når tiden til det er inde.

'Jeg er som vand, der er udgydt', siger Jesus i profetien. Med disse få ord beskrives det, at Jesus udtømmes for al sin menneskelige kraft. 'Alle mine knogler skilles', siger han videre. I både GT og i NT siges det, at 'intet ben skal brydes på ham' - også på dette punkt gik skrifterne i opfyldelse. I grundteksten siger han, at 'alle mine knogler går af led'. Det er nemlig det, som der bogstaveligt sker ved den voldsomme stræk af legemet, udspændt på et kors.

Denne torturmetode kan nok bedst sammenlignes med strækkebænken i middelalderen, hvor mishandlingen netop gik ud på at få de forskellige led i kroppen til at gå fra hinanden. Hvis du har prøvet at få blot et enkelt led forvredet, kan du måske ane, hvilke usigelige smerter, det måtte være for Jesus, da vers 15 gik i opfyldelse på Jesus. Men denne gang får Jesus ingen hjælp til de voldsomme smerter, der nu indfinder sig - for det, der sker, er et udtryk for Guds vilje.

Som tidligere nævnt, så lider Jesus ikke bare pga. disse fysiske smerter, for det værste var at være forladt af sin Fader. Det hele udtrykkes i disse gribende ord: 'Mit hjerte smelter i livet på mig'. Her tales der ikke bare om det fysiske hjerte. Det gælder hele hans indre menneske - det hele smelter under den vredens ild, som vi ellers skulle havde mødt. I Hebr. 12:29 står, at 'Gud er en fortærende ild', og det er denne ild, der nu rammer vores stedfortræder, Jesus Kristus, på korset. Dér blev han gjort til synd for os.

'Min gane er tør som potteskår, til gummerne klæber min tunge', siger han videre. Har du prøvet at tørste så meget, at du føler det samme? Og så er det dog intet i forhold til den tørst, Jesus oplevede på korset. Han havde sikkert intet fået at drikke siden sin tilfangetagelse aftenen i forvejen. Der var ganske vist én, som forsøgte at give ham noget at drikke, da han var på vej ud til Golgata - men, som vi ved, blev han forhindret i det. Og, som dagen gik, havde tørsten plaget ham mere og mere. Desuden havde de væskende sår fuldstændig drænet ham, og nu kunne han derfor ikke holde det ud længere, men råbte: 'Jeg tørster!' En af dem, som hørte det, gav ham så lidt eddike. Jeg har prøvet at drikke lidt eddike for at fornemme, hvordan det er, og det var bestemt ikke anbefalelsesværdigt, for munden blev endnu mere tør. Det var omtrent ligeså slemt som at drikke saltvand, men Jesus var så desperat, at han i nuet sikkert var taknemmelig, selv for dette.

Lige efter, at han havde drukket eddiken, råbte han: 'Det er fuldbragt!' og - nogle få øjeblikke senere henvender han sig til sin Fader i himmelen og siger: 'Til dig overgiver jeg min ånd - og udåndede. I salmen siger han: 'du lægger mig ned i dødens støv'. Han ved, at det snart kommer til at ske. Og han ved, at han selv i døden er overgivet til sin Fader. Det ville ikke være en tilfældig hændelse. Han siger jo: DU lægger mig ned..! I dette vers er der i øvrigt en tydelige forbindelse til dengang, Gud kom med dommen over den første synder: 'Ja, støv er du, og til støv skal du vende tilbage'.

Hans død i vores sted er det mest centrale i evangeliet. Det var alene, fordi han ikke ville opgive, eller frelse sig selv, at blev han vores Frelser. Det er alene derfor, at vi kan blive frelst og få evigt liv. Der kunne siges meget om dette, men lad os nøjes med et par enkelte skriftsteder:

1."Thi det, som var umuligt for loven, fordi den var magtesløs pga. kødet, det gjorde Gud, da han sendte sin Søn i syndigt køds skikkelse, og for syndens skyld og således fældede dødsdom over synden i kødet", Rom. 8:3.

2."En er død i alles sted, altså er alle døde; og han døde i alles sted, for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, der døde og opstod for dem", 2. Kor. 5:14b-15.

Som det fremgår af disse to vers, er der en nøje forbindelse i følgende tre forhold: 1]: mellem Jesu død og hans opstandelse, og 2]: mellem hans død for synden, og vores sejr over den. Og 3]: mellem hans død og opstandelse, og så det evige liv, han ved hans død har givet os.

Vi springer nu frem til vers 21-22, hvor Jesus siger dette i profetien:

"Udfri min sjæl fra sværdet, min eneste af hundens vold. Frelst mig fra løbens gab, fra vildoksens horn! Du har bønåret mig".

Jesu er stadig på korset, og her i salmen nævnes der så forskellige slags dyr, som på hver deres måde beskriver de mange mennesker omkring korset, der lader sig lede af denne verdens gud. Det er dem, der har omringet ham, korsfæstet ham - og har som rovgriske, brølende løver spilet gabet op mod ham. Når de beskrives som dyr, er det sikkert, fordi deres voldsomme angreb på ham bedst kan beskrives på den måde. Som fysiske dyr kan sønderrive et legeme, hvis man kommer nær deres tænder eller horn (magt), således er de, der ved Jesu kors opfører sig som dyr, ja, endda værre end dyr, rede til at angribe hans sjæl og ånd og sønderrive ham, såvel som hans inderlige forhold til sin Fader. For at være sådanne dyr, har de overgivet sig til mørkets fyrste, til at gøre hans vilje.

Her sættes de sidste voldsomme angreb dermed ind mod Jesus. Mørket fik magten til at plage ham til ånd, legeme og sjæl. Kampen for at kaste verdens fyrste ud, er hård, men det lykkedes. Lige efter var det, at Jesus råbte: 'Det er fuldbragt!' Med disse ord er frelsesværket fuldendt. Synden er sonet! Den straf, der lå på os alle, har han taget, og fjernet.

Nu kommer så det, som kun er berørt indirekte indtil nu : 'Min sjæl!' Udfri min sjæl! Det er Jesus, som beder om dette til sin Fader. Her skal vi lægge mærke til, at han ikke blot vinder sejren på korset ved at give sig hen i døden, men også ved at bede. Igen ser vi, at det er her, at han - og vi - får styrken til at gøre Guds vilje: Gud, hjælp mig, så jeg ikke bukker under af presset.

Vi tænker måske: Jesus var bedre stillet! Han er jo selv Gud og har al magt; så der er da ikke fare for, at han ikke kan klare dét, han kom til jorden for at gøre! Det kan være, at vi tror dette, men hans byrde var så meget større. Vi må også huske, at det var som et menneske som dig og mig, at Jesus gik i døden for os. Derfor måtte han bede, som også vi må gøre det, når vi er i enhver form for lidelse og nød. Og så følger ordene: 'Du har bønåret mig'. Han fik den hjælp og styrke, han havde brug for gennem sin lidelse og død.

'Du har bønåret mig!' Derved forvandles alt! Det betyder konkret, at alt dét, der indtil dette øjeblik synes uudholdeligt, nu er forsvundet for altid. På denne måde ender Jesu lidelse og død da også med en fuldkommen og evig sejr over synden, døden og djævelen. For det slutter jo ikke med død, heller ikke i profetien i denne salme. Som vi skal se, taler den følgende tekst jo netop om Jesu opstandelse fra de døde:

'Dit navn vil jeg kundgøre for mine brødre, prise dig midt i forsamlingen', v. 23.

Det var netop det, der skete, da Jesus var opstået fra de døde. Noget af det første, Jesus sagde efter sin opstandelse, sagde han til kvinderne ude ved graven: Gå hen og fortæl det til mine brødre. I Luk. 24 er der en anden beretning. Her læser vi om to af Jesu disciple, som var på vej til Emmaus. Vi kender beretningen, og vi skal derfor kun læse nogle enkelte vers fra kapitlet:

"Da sagde de (to disciple) til hinanden: Brændte ikke vort hjerte i os, mens han talte til os på vejen og lukkede skrifterne op for os? Så brød de op i samme stund og vendte tilbage til Jerusalem og fandt dér de elleve (disciple) og deres fæller forsamlede, som sagde: Herren er virkelig opstanden og set af Simon. Og selv fortalte de, hvad der var sket på vejen, og hvordan de havde genkendt

ham, da de brød brødet. Medens de talte om dette, stod han selv midt iblandt dem og siger til dem: Fred være med jer", Luk. 24: 32-36.

Som vi har set, begyndte salmen med indgående at beskrive den lidende Messias, forladt af Gud, og ender med opstandelsens sejrstoner. Det var til sejr for ham, og det er til sejr for enhver, som tror på Jesu død og opstandelse.

Den lange profeti om Jesu lidelse, død og opstandelse standser i og med vers 23. Indtil dette vers havde Jesus omtalt sig selv i første person 26 gange, men fra vers 24 og i resten af salmen omtales han kun i tredje person, fordi der her fokuseres på de troende, som pga. hans død og opstandelse er forløst og tilhører ham. Afsnittet begynder med en opfordring til alle troende om at tilbede og ære ham:

"I, som frygter Herren, pris ham, ær ham, al Jakobs æt, bæv for ham, al Israels æt", v. 24.

Opfordringen til at prise Gud er, som vi har set, et resultat af Jesu lidelse og død, hvorved sejren er vundet - og derfor har vi nu - ved hans blod, står der, adgang til Faderen. Det er jo dét 'at blive forligt med Gud', der pga. denne forsoningsværk nu kan blive ethvert menneske på denne jord til del, jfr. 2. Kor. 6:20. Det er da også det, der henvises til i det næste vers, hvor der står:

"Han foragtede ikke, forsmåede ikke den armes råb, skjulte ikke sit åsyn for ham, men hørte, da han råbte til ham", v. 25.

I GT beskrives det, at pga. folkets synder måtte Gud skjule sit åsyn for dem, jfr. Es. 8:17, hvor der står:

"Jeg bier på Herren, han som dølger (skjuler) sit åsyn for Jakobs hus, thi ham står mit håb".

Men i forbindelse med Jesus død og opstandelse lyder der et andet budskab: Gud skjuler (nu) ikke længere sit åsyn for den troende. For, i og ved Jesus er det dække nemlig taget bort, der skjuler den almægtige Gud for mennesker, og det betyder konkret, at nu kan enhver, som er kommet til tro på ham, se Guds herlighed åbenbaret i ham. Han skjuler ikke længere sit åsyn!

Det er grunden til, at salmens sidste vers opfordrer alle de troende til alle tider at lovprise og tilbede Gud, og til alle andre om at omvende sig og tro. Det er det, de næste vers handler om. Her skal vi kun læse nogle få af disse vers:

"De ydmyge skal spise og mættes, hvo Herren søger, skal prise ham; deres hjerte lever for evigt! Den vide jord skal mærke sig det og omvende sig til Herren og alle folkenes slægter skal tilbede for hans åsyn; thi Herrens er riget (kongedømmet), han er folkenes hersker. De skal tilbede ham alene..", v. 27-30a.

Til sidst i salmen kommer budskabet om, at alle generationer må høre budskabet om Guds frelse, og det betyder konkret, at hver slægtled må fortælle deres børn derom, så de igen kan sige det videre til deres børn. Lad os læse de sidste to vers i salmen:

"Ham skal efterkommerne tjene, om Herren skal der tales til slægten, der kommer. De skal forkynde et folk, der fødes, hans retfærd (kan også oversættes med 'hans retfærdighed'). Thi han greb ind!"

Ja, Gud greb ind. 'Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn, den enbårne, at enhver, der tror på ham, ikke skal fortabes, men have et evigt liv', John. 3:16.

Amen